

NOORDZEEOVERLEG

Aan

Noordzeeoverleg

www.noordzeeoverleg.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

E:

Datum

7 februari 2024

verslag

Betreft	Samenvattend verslag NZO
Vergaderdatum en -tijd	31-01-2024
Vergaderplaats	New Babylon, Den Haag

1 Opening en verslag

De voorzitter heet allen welkom en bedankt allen voor de aanwezigheid op de nieuwjaarsbijeenkomst het was een geslaagde bijeenkomst. Er is een aantal opmerkingen op het verslag binnengekomen, een herziene versie is meegestuurd met de stukken.

2 Notitie concept NRD programma VAWOZ: presentatie en bespreking

Volgend op de eerdere bespreking in het NZO worden nu een aantal belangrijke onderdelen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Programma VAWOZ 2031-2040, publicatie 23 februari 2024) besproken.

Vanuit het Rijk wordt een aantal onderdelen uit de conceptnotitie reikwijdte en detailniveau Programma VAWOZ 2031-2040 toegelicht. Er wordt een aantal wijzigingen in de routes die worden verkend toegelicht. Verder wordt er aandacht besteed aan het beoordelingskader en de samenhang met het Programma Noordzee en de partiele herziening daarvan. Verder wordt er aangegeven dat er ook aandacht is voor elektromagnetische velden, later in de vergadering wordt daar door TenneT een uitgebreidere presentatie over gegeven. Het Rijk geeft aan halverwege maart een webinar te gaan verzorgen waarin het programma verder wordt toegelicht. Verder wordt er ook aangegeven dat er contact wordt gezocht met de vertegenwoordiger van de Scheepvaart Adviesgroep Noordzee.

Het Rijk wordt bedankt voor de toelichting en het meenemen van eerdere vragen. Er wordt een aantal vragen gesteld over de (toekomstige) rol van o.a. waterstof. Het pVAWOZ is een ruimtelijk programma gevoed door het Nationaal Plan Energiesysteem

(NPE) en Energie Infrastructuur Plan Noordzee (EIPN). Zowel verbindingen voor elektriciteit als waterstof zijn nodig dus die worden in den brede onderzocht zodat er nog verschillende mogelijkheden open liggen, het is een stapsgewijze aanpak. Genoemde ruimtelijke overprogrammering aanlanding gebeurt parallel aan de Partiële Herziening van Programma Noordzee 2022-2027, waar de gebieden de ruimtelijke focus vormen. In 2025 komt het geheel bij elkaar.

Vanuit de natuurorganisaties wordt aangegeven dat het goed is dat er wordt gestreefd om natuurgebieden te ontzien, en geeft aan dat zij gedetailleerde opmerkingen op een later moment zullen delen. Verder gaat het om fysieke infrastructuur, er wordt gevraagd hoe de mogelijkheden voor natuur inclusief bouwen wordt meegenomen. De energiepartijen vullen aan dat er vragen zijn over hoe de verschillende onderzoeken die worden uitgevoerd kunnen worden afgewogen, en hoe er internationaal wordt afgestemd. De visserij wil ook graag betrokken worden en vraagt om een gesprek.

Er is onderling contact tussen de onderzoeken, daarmee wordt er getracht de samenhang te borgen. Verder wordt er ook op internationaal niveau afgestemd. Ook zal er een gesprek worden gepland met de visserijsector.

De voorzitter geeft aan graag conclusies uit het NZO te willen mee geven op het programma, hierover zullen het Rijk en het NZO secretariaat contact hebben.

3 MONS: bespreking en vaststelling

De PC MONS heeft op 14 november het conceptjaarplan MONS 2024 en een voorstel voor herprioritering besproken. Beide documenten zijn op basis van die bespreking bijgesteld en worden aan het NZO vergadering ter vaststelling voorgelegd. De programmamanager van het uitvoeringsbureau MONS licht toe wat er is veranderd in de prioritering van de MONS onderzoeken. De programmamanager geeft aan dat dit niet moet worden gezien als een bezuiniging maar als een herprioritering van onderzoek aangezien sommige kosten lager waren ingeschat. Het Rijk heeft aangegeven dat zij graag zien dat het onderzoek rond het effect van klimaatverandering op zee binnen het MONS programma blijft, en hebben daarvoor alternatieve middelen gezocht.

Met die aanpassing van het toevoegen van onderzoek naar klimaatverandering stemt het NZO in met de herprioritering.

Jaarplan ligt voor ter vaststelling, vanuit het uitvoeringsbureau MONS wordt een aantal veranderingen toegelicht. Het jaarplan wordt vastgesteld.

Vanuit de visserijsector wordt opgemerkt dat het klinkt of er extra middelen worden gezocht voor onderzoek. Er wordt aangegeven dat middelen van visserij geoormerkt blijven voor de visserij transitie.

4 NZO werkgroepen

1. NZO werkgroep Beschermde gebieden: voortgang

Vanuit het NZO secretariaat wordt aangegeven dat nu wordt gewacht op de aanvullende ecologische informatie voor het gebied dat is voorgesteld door de visserij. Op deze wijze kan de waardering van de opties op dezelfde manier plaatsvinden. Het besluit rondom de Voordelta komt na het commissiedebat van 8 februari, daarna kan er gekeken worden hoe verder te gaan met dit onderwerp. De werkgroep beschermde gebieden komt op 5 maart bijeen.

2. NZO werkgroep Energie en Infrastructuur: voortgang

Het NZO secretariaat geeft aan dat de werkgroep in brede samenstelling op 11 januari bijeen kwam op het kantoor van Witteveen+Bos. In een workshop hebben de (ca. 30) deelnemers het conceptafwegingskader voor de (bovenwettelijke) beschikbare technieken voor mitigatie en natuurversterkend bouwen getest en besproken. Witteveen+Bos levert begin maart het eindrapport op en zal dat met de begeleidingscommissie bespreken. De begeleidingscommissie zal een advies opstellen t.b.v. het NZO van 13/03/24 waarin het afwegingskader ook wordt gepresenteerd. Het NZO bespreekt dan het eindrapport en het advies.

3. NZO werkgroep gebiedspaspoorten en medegebruik: voortgang

De werkgroep kwam op 18 januari bij elkaar. In de werkgroep is gesproken over medegebruik in het kader van GNSBI en over scheepvaartveiligheid in relatie tot medegebruik in windparken, zoals ook in het vorige NZO naar voren is gekomen. Medegebruik is een terugkerend thema, er wordt aangegeven vanuit het Rijk dat het beleid adaptief is. Maar vanuit de visserijsector wordt aangegeven dat het tempo sneller kan en er gekeken zou moeten worden wat de mogelijkheden zijn voor de visserij voor 2028. De voorzitter geeft aan dat er een voorstel met dilemma's en beslispunten vanuit de werkgroep zal komen en daarna wordt het gesprek voortgezet in het NZO.

4. NZO werkgroep Voedseltransitie: voortgang

De werkgroep kwam bijeen op 23 januari en er is inhoudelijk gesproken over de aanbevelingen van het rapport van De Gemeynt over de transitiepaden. De werkgroep bereidt een advies voor aan het NZO over het eindrapport transitiepaden voedseltransitie. Deze wordt in het NZO van 13 maart geagendeerd. Verder geeft het Rijk aan dat de voedselvisie binnenkort naar de Tweede Kamer gaat.

5 Presentatie TenneT

Vanuit TenneT wordt er een presentatie gegeven over de onderzoeksresultaten over elektromagnetische velden bij net op zee projecten, het gaat hierbij om stroomkabels. Dit is een onderwerp wat meerdere malen is teruggekomen. Er wordt gekeken door middel van onderzoek naar het effect van stroomkabels op vissen, zeezoogdieren en benodigde technische monitoring. Tot op heden is er weinig bekend over deze verstoring en er is behoefte aan meer informatie. Het is een iteratief programma en er wordt gewerkt aan het verfijnen van de methodiek. Mogelijke risico's worden toegelicht net als de mogelijke impact.

6 Communicatie

Het overzicht van nieuwsberichten is als bijlage met de NZO leden gedeeld.

7 Rondvraag en mededelingen (W.v.t.t.k.) ter afronding NZO

De NZO notitie over de tweede ring is een levend document en in de nieuwste versie bij de stukken gevoegd.

8 Sluiting